

Mijn column nummer 258

Energie in de polder

In een flink deel van de Nederlandse bodem komt schaliegesteente voor. Dit gesteente is gevormd nadat klei onder invloed van druk overging in gesteente. In schaliegesteente zijn de oorspronkelijke kleilaagjes nog te herkennen. In de poriën in het schaliegesteente kan aardgas ontstaan in diepere aardlagen zich ophopen.

Lange tijd was schaliegas niet winbaar. Het poriestelsel in het gesteente verhinderde een voldoende snelle toestroming, in tegenstelling tot bijvoorbeeld zandsteen. In de Verenigde Staten van Amerika heeft men een methode ontwikkeld om het gas uit schaliegesteente toch te winnen. Eerst boort men vertikaal om de schalielagen te bereiken. Daarna gaat men de schalielagen horizontaal doorboren. Om voldoende gas vrij te kunnen maken creëert men millimetergrote scheurtjes. Dat gebeurt door onder hoge druk water met chemicaliën toe te dienen.

Schaliegas wordt in de VS wel een *game changer* genoemd. De VS zullen in plaats van importeur van energie exporteur worden. Dat betekent veel voor de economie van het land, want men kan de industrie goedkoop gas aanbieden. Het betekent minstens zoveel voor de buitenlandse politiek, want men wordt onafhankelijk van de import van energie. Als bijeffect is de steenkool zo goedkoop geworden dat die voor een habbekrats wordt geëxporteerd, onder meer naar Nederland.

Naast voordelen aan het winnen van schaliegas kleven er ook nadelen aan: kans op aardbevingen, uitstoot van broeikasgas bij de winning en verontreinigen van voorraden grondwater. Er is nog een ander nadeel. Veel landen waren geleidelijk op weg naar een meer duurzame vorm van energie opwekken. Bijvoorbeeld met behulp van wind, zon, biomassa en geothermie. Hoe duurder de conventionele energiebronnen zijn, des te beter betaalbaar de onconventionele winning wordt. Het omgekeerde geldt natuurlijk ook. De voorstanders van een nieuwe, meer duurzame wijze van energie winnen volgen de plannen rond schaliegas dan ook met argusogen. Die plannen gooien immers roet in het eten voor de meer duurzame winning van energie. Het is de ene *game changer* tegenover de andere.

Minister Kamp heeft adviesbureau Witteveen + Bos opdracht gegeven een rapport over het winnen van schaliegas te schrijven. Het onderzoek is erop gericht om mogelijke risico's en consequenties in beeld te brengen, zodat het Rijk als vergunningverlener er zeker van kan zijn dat activiteiten op een veilige manier ontwikkeld kunnen worden.

Ik waag me aan een voorspelling. Uit het rapport zal blijken dat het winnen van schaliegas met de juiste maatregelen veilig kan. De tegenstanders nemen hiermee geen genoegen, want zij willen duurzame energie. Als compromis wordt bedacht dat een flink deel van de winst van het winnen van schaliegas geïnvesteerd zal worden in de transitie naar duurzame energie.

Dat polderen is toch niet zo ingewikkeld?